

NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA

PEDRO CRUZ VILLALÓN

prednesené 12. decembra 2013 (1)

Vec C-464/12

ATP PensionService A/S

proti

Skatteministeriet

[návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Østre Landsret (Dánsko)]

„Dať z pridanej hodnoty – článok 13 B písm. d) bod 6 smernice Rady 77/388/EHS – Oslobodenie správy podielových fondov od dane – Pojem ‚podielové fondy, ako ich definovali členské štáty‘ – Podnikové dôchodkové systémy – Dôchodkové systémy s určenými príspevkami“

1. Oslobodenie od DPH pre správu podielových fondov stanovené v článku 13 B písm. d) bode 6 šiestej smernice⁽²⁾ je otázkou, ktorou sa Súdny dvor už viackrát zaoberal.⁽³⁾ Prejednávaný prípad poskytuje Súdnemu dvoru príležitosť spresniť svoju judikatúru vo vzťahu k pojmu „podielové fondy“, konkrétne v kontexte podnikových dôchodkových fondov. Tento prípad tiež vyvoláva otázku, čo tvorí „správu“ podielových fondov, a otázku týkajúcu sa oslobodenia od dane pre plnenia týkajúce sa vkladov a bežných útov, platieb a prevodov stanoveného v článku 13 B písm. d) bode 3 šiestej smernice.

2. Tieto otázky vznikli v spore medzi spoločnosťou ATP PensionService A/S (ďalej len „ATP“) a dánskym ministerstvom daní (ďalej len „Skatteministeriet“) týkajúcom sa posudzovania služieb spoločnosti ATP na účely dane z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“). ATP poskytuje služby podnikovým dôchodkovým fondom.

I – Právny rámec

A – Právo Európskej únie

3. Podľa článku 2 šiestej smernice dodávka služieb za protihodnotu v rámci územia štátu zdaniteľnou osobou podlieha DPH.

4. Článok 13 šiestej smernice obsahuje viaceré oslobodenia od DPH. V prejednávanom prípade sú relevantné dve z nich, a to článok 13 B písm. d) bod 3 a 6. Znejú takto:

„Bez toho, aby boli dotknuté ostatné ustanovenia spoločensva, platí, že členské štáty oslobodia od dane nasledujúce položky za podmienok, ktoré stanovujú na účely zabezpečenia správnej a jednoznačnej aplikácie oslobodení od dane a na účely ochrany pred možnými daňovými únikmi,

pred neplatením daní a pred ich zneužívaním:

...

d) nasledujúce plnenia:

...

3. plnenia vrátane sprostredkovania týkajúce sa vkladov a bežných ú?tov, platieb, prevodov, dlhov, šekov a iných prevoditeľných dokumentov, ale nie inkasovania a skupovania dlhov [prevoditeľných cenných papierov, s výnimkou vymáhania poh?adávok – *neoficiálny preklad*];

...

6. riadenie zvláštnych investičných fondov [správa podielových fondov – *neoficiálny preklad*], ako ich definovali ?lenské štáty“.

5. Vzh?adom na obdobie, keď nastali skutkové okolnosti prejednávaného prípadu, sa uplatní šiesta smernica. Stojí však za zmienku, že citované ustanovenia boli bez akejkoľvek zmeny, ktorá by bola relevantná pre toto konanie, prebraté do ?lánku 2 ods. 1 písm. c) a ?lánku 135 ods. 1 písm. d) a g) smernice Rady 2006/112/ES(4).

B – *Vnútroštátne právo*

6. Uvedené ustanovenia práva Únie preberá § 13 ods. 1 bod 11 písm. c) a f) dánskeho zákona o DPH (?alej len „Momsloven“). Relevantný bod znie takto:

„Od dane sú oslobodené tieto tovary a služby:

...

11. Tieto finančné ?innosti:

...

c) plnenia vrátane sprostredkovania týkajúce sa vkladov a bežných ú?tov, platieb, prevodov, dlhov, šekov a iných prevoditeľných cenných papierov, s výnimkou vymáhania poh?adávok;

...

f) správa podielových fondov.“

7. Ako uvádza vnútroštátny súd, niektoré z týchto pojmov boli vysvetlené v administratívnych usmerneniach („juridiske vejledning“).(5)

II – **Skutkový stav a konanie vo veci samej**

8. ATP poskytuje služby dôchodkovým fondom. Jej najvýznamnejší klient – PensionDanmark – je podnikový dôchodkový fond, ktorý spravuje dôchodkové systémy na základe kolektívnych zmlúv a podnikových zmlúv.

9. Podnikové dôchodkové systémy sú podstatným prvkom dánskeho dôchodkového systému. Tento systém je založený na troch pilieroch, ktorými sú verejný dôchodkový systém financovaný z daní, podnikový dôchodkový systém a osobné dôchodkové sporenie.(6)

10. Dánske podnikové dôchodkové systémy, ktoré vzhľadom na účinnosti spoločnosti ATP tvoria podstatu prejednávanej veci, sú spravidla systémami „s určenými príspevkami“, ktoré sa poskytujú v rámci podniku. Zamestnávateľia platia určený príspevok inštitúcii poskytujúcej dôchodkový systém (zvyčajne dôchodkový fond) za každého zo svojich zamestnancov(7), ktorí môžu platiť dobrovoľné doplnkové príspevky.(8) Príspevky do týchto systémov sú podľa dánskych predpisov o dani z príjmov do určitej výšky odpodátanými položkami. Dôchodok, ktorý sa bude vyplácať, závisí od sumy finančných prostriedkov poukázaných do systému a úspechu investícií uskutočnených dôchodkovým fondom (po odpodátaní nákladov). Keď oprávnená osoba získava nárok na jeho vyplácanie, dôchodok sa spravidla vypláca v kombinácii troch druhov (zdaniteľných) platieb, ktorými sú doživotná renta, splátky počas určitého obdobia a vyplatenie jednorazovej sumy. Podrobnosti týkajúce sa podnikového dôchodkového systému určuje kolektívna zmluva uzavretá medzi organizáciami zamestnávateľov a odbormi zastupujúcimi jednotlivých zamestnávateľov a zamestnancov.(9)

11. Hoci sa ATP nepodieľa na investovaní príspevkov (túto úlohu plnia samotné dôchodkové fondy), poskytuje dôchodkovým fondom tri druhy služieb. Po prvé ATP poskytuje služby týkajúce sa údržby a rozvoja systému, konkrétne rozvoja a údržby platformy, na ktorej sa poskytujú služby spoločnosti ATP. Po druhé ATP plní administratívne úlohy, napríklad poskytovanie informácií a poradenstva tak zamestnávateľom, ako aj zamestnancom v súvislosti s dôchodkovými systémami. Po tretie ATP poskytuje služby súvisiace s platbami do dôchodkových systémov a výplatami z dôchodkových systémov.

12. Posledné uvedené služby možno zjednodušene opísať takto. Zamestnávateľ pravidelne poukazuje príspevky, ktoré je povinný platiť na základe podnikového dôchodkového systému, za všetkých svojich zamestnancov spoločne ako celkovú sumu na bankový účet dôchodkového fondu. ATP otvára individuálne účty(10) pre jednotlivých dôchodkových zákazníkov na základe informácií, ktoré dostáva od zamestnávateľa. Rozdelí celkovú sumu, ktorú zaplatí zamestnávateľ, medzi tieto účty podľa ustanovení kolektívnej zmluvy alebo podnikovej zmluvy. Dôchodkový zákazník má prístup k účtu, ktorý ATP pravidelne aktualizuje, prostredníctvom internetu. Keď nastane splatnosť platieb, ATP iniciuje výber súm tým, že dá finančnej inštitúcii pokyny, aby vyplatila splatnú sumu dôchodkovému zákazníkovi.

13. Do 30. júna 2002 ATP účtovala zo svojich služieb DPH. Vzhľadom na rozsudok SDC(11) však ATP zmenila názor a tvrdila, že jej služby súvisiace s platbami do dôchodkových systémov a výplatami z dôchodkových systémov by mali byť oslobodené od DPH podľa článku 13 B písm. d) bodu 3 šiestej smernice. ATP informovala dánsku daňovú správu (okrem len „SKAT“) o tomto názore 26. júna 2002. SKAT rozhodla, že služby spoločnosti ATP v súvislosti s vyplácaním dôchodkov sú skutočne oslobodené od DPH, ale zamietla uplatnenie oslobodenia od dane vo vzťahu k väčšine služieb súvisiacich s platbami do systému, konkrétne vo vzťahu k evidencii zamestnávateľov povinných platiť dôchodkové príspevky, zakladaniu individuálnych účtov, poskytovaní zariadení na spracovávanie platieb od zamestnávateľov, aby všetky príspevky bolo možné zaplatiť na účet dôchodkového fondu s použitím online služby alebo platobnej karty, prijímaníu a evidencii správ od zamestnávateľov o priradení celkovej sumy k jednotlivým zamestnancom, pripisovaníu príspevkov na individuálne účty a aktualizácii účtov, evidencii chýbajúcich platieb a poskytovaníu informácií dôchodkovým zákazníkom o zaplatených príspevkoch a zasielaníu výpisov z účtu. Toto rozhodnutie potvrdil najvyšší dánsky správny daňový orgán, Národný daňový súd (Landsskatteretten), uznesením z 13. mája 2009.

14. ATP napadla toto rozhodnutie na Retten i Hillerød (Súd v Hillerøde), ktorý postúpil vec Østre Landsret (Východný krajský súd) z dôvodu jej všeobecného významu. ATP tvrdí, že služby, ktoré sa považovali za podliehajúce DPH, sú oslobodené od dane, lebo predstavujú „správu

podielových fondov“ podľa § 13 ods. 1 bodu 11 písm. f) Momsloven, ktorým sa preberá článok 13 B písm. d) bod 6 šiestej smernice, a/alebo „plnenie... týkajúce sa vkladov a bežných útov, platieb, prevodov...“ podľa § 13 ods. 1 bodu 11 písm. c) Momsloven, ktorým sa preberá článok 13 B písm. d) bod 3 šiestej smernice. Skatteministeriet popiera tvrdenie, že služby spoločnosti ATP sú oslobodené od DPH.

III – Prejudiciálne otázky a konanie pred Súdnym dvorom

15. Østre Landsret po vyžiadaní si vyjadrení účastníkov konania a porade uznesením z 8. októbra 2012 rozhodol, že Súdnemu dvoru Európskej únie položí podľa článku 267 ZFEÚ tieto otázky:

1. Má sa článok 13 B písm. d) bod 6 [šiestej smernice] vykladať v tom zmysle, že pojem „podielové fondy, ako ich definovali členské štáty“, zahŕňa také dôchodkové fondy, o aké ide v konaní vo veci samej, ktoré majú ďalej uvedené znaky, ak členský štát uzná inštitúcie uvedené v bode 2 tohto návrhu na začatie prejudiciálneho konania za podielové fondy:
 - a) výnos pre zamestnanca (dôchodkového zákazníka) závisí od výnosu dosiahnutého investíciami dôchodkového fondu;
 - b) zamestnávateľ nie je povinný uskutočniť doplnkové platby na zabezpečenie konkrétneho výnosu pre dôchodkového zákazníka;
 - c) dôchodkový fond kolektívne investuje nasporené prostriedky s uplatnením zásady rozloženia rizika;
 - d) podstatná časť platieb do dôchodkového fondu je založená na kolektívnych zmluvách uzavretých medzi organizáciami trhu práce, ktoré zastupujú jednotlivých zamestnancov a zamestnávateľov, a nie na osobnom rozhodnutí konkrétneho zamestnanca;
 - e) konkrétny zamestnanec sa môže individuálne rozhodnúť, že zaplatí ďalšie príspevky do dôchodkového fondu;
 - f) samostatne zárobkovo činné osoby, zamestnávatelia a konatelia sa môžu rozhodnúť platiť dôchodkové príspevky do dôchodkového fondu;
 - g) vopred určená časť dôchodkových úspor kolektívne dohodnutých pre zamestnancov sa použije na kúpu doživotnej renty;
 - h) dôchodkoví zákazníci znášajú náklady dôchodkového fondu;
 - i) platby do dôchodkového fondu možno s určitými kvantitatívnymi obmedzeniami odpočítať na účely vnútroštátnej dane z príjmov;
 - j) platby na osobné dôchodkové sporenie vrátane dôchodkového fondu založeného vo finančnej inštitúcii, prostredníctvom ktorého možno príspevky investovať do podielového fondu, možno odpočítať na účely vnútroštátnej dane z príjmov v rovnakom rozsahu ako podľa písmena i);
 - k) nároku na odpočet príspevkov na daňové účely podľa písmena i) zodpovedá zdanenie výplát a

l) nasporené prostriedky sa majú v zásade vyplatiť, keď dotknutá osoba dosiahne dôchodkový vek?

2. V prípade kladnej odpovede na prvú otázku, má sa článok 13 B písm. d) bod 6 šiestej smernice vykladať v tom zmysle, že pojem „správa“ zahŕňa takú službu, o akú ide v konaní vo veci samej (pozri bod 1.2 návrhu na začatie prejudiciálneho konania)?

3. Má sa taká služba, o akú ide v konaní vo veci samej, týkajúca sa dôchodkových platieb (pozri bod 1.2 návrhu na začatie prejudiciálneho konania) podľa článku 13 B písm. d) bodu 3 šiestej smernice považovať za jednu službu, alebo za viacero rôznych služieb, ktoré sa majú posudzovať samostatne?

4. Má sa článok 13 B písm. d) bod 3 šiestej smernice vykladať v tom zmysle, že oslobodenie od DPH uvedené v tomto ustanovení pre plnenia týkajúce sa platieb alebo prevodov zahŕňa takú službu, o akú ide v konaní vo veci samej, týkajúcu sa dôchodkových platieb (pozri bod 1.2 návrhu na začatie prejudiciálneho konania)?

5. V prípade zápornej odpovede na štvrtú otázku, má sa článok 13 B písm. d) bod 3 šiestej smernice vykladať v tom zmysle, že oslobodenie od DPH uvedené v tomto ustanovení pre plnenia týkajúce sa vkladov a bežných útov zahŕňa takú službu, o akú ide v konaní vo veci samej, týkajúcu sa dôchodkových platieb (pozri bod 1.2 návrhu na začatie prejudiciálneho konania)?

16. Písomné pripomienky predložila ATP, Dánske kráľovstvo a Komisia.

17. Na pojednávaní 2. októbra 2013 predniesli ústne pripomienky tieto tri subjekty, ako aj Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska.

IV – Posúdenie

A – Úvodné úvahy

18. Otázky položené vnútroštátnym súdom sa týkajú troch odlišných problémov, ktorými sú význam pojmu „podielové fondy, ako ich definovali členské štáty“ v kontexte podnikových dôchodkových systémov (prvá otázka), pojem „správa“ takých fondov (druhá otázka) a uplatnenie článku 13 B písm. d) bodu 3 šiestej smernice na také služby, aké poskytuje ATP (tretia až piata otázka).

19. Judikatúra Súdneho dvora týkajúca sa všetkých troch problémov je už pomerne rozsiahla.⁽¹²⁾ Vzhľadom na túto judikatúru sa domnievam, že Súdny dvor má dostatok poznatkov na posúdenie druhého a tretieho problému. Preto zameriam svoju analýzu na prvý problém, ktorým je význam pojmu „podielové fondy, ako ich definovali členské štáty“, konkrétne otázka, či (a kedy) sa taký podnikový dôchodkový fond, akému ATP poskytuje služby, musí považovať za podielový fond. Táto otázka bola nedávno predmetom dvoch už citovaných vecí *Wheels* a *PPG Holdings*⁽¹³⁾, ale obe tieto veci sa podstatne odlišujú od prejednávanej veci.

20. Táto otázka patrí do veľmi zložitej a kontroverznej oblasti posudzovania finančných služieb (vrátane dôchodkových služieb) na účely DPH. V týchto službách došlo k značnej diverzifikácii⁽¹⁴⁾, ktorú súasná smernica o DPH a najmä oslobodenia od dane v oblasti finančných služieb náležite nezohľadujú. Z toho vyplýva právna neistota subjektov pôsobiacich v tejto oblasti, ako aj rozdielne uplatňovanie predmetných oslobodení od dane členskými štátmi.⁽¹⁵⁾

21. Komisia predložila tak návrh smernice, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2006/112, pokiaľ ide o zaobchádzanie s poisťovacími a finančnými službami⁽¹⁶⁾, ako aj návrh nariadenia,

ktorým sa ustanovujú vykonávacie opatrenia, pokiaľ ide o zaobchádzanie s poisťovacími a finančnými službami, ktoré obsahuje definície rozsahu služieb oslobodených od dane.(17) Oba návrhy boli predmetom rozsiahlych prípravných prác(18), v priebehu ktorých sa diskutovalo aj o dôchodkových fondoch a ich posudzovaní na účely DPH.(19) Nedospelo sa však k dohode o tejto reforme.(20) Podľa vyjadrení Komisie na pojednávaní tiež nemožno očakávať, že taká dohoda sa skoro dosiahne. Bez ohľadu na stav, pokiaľ ide o zmenu príslušnej právnej úpravy, musí Súdny dvor rozhodnúť na základe práva platného v čase predmetných udalostí.

22. Svoju analýzu začnem prehľadom tvrdení účastníkov konania. Potom opíšem výklad pojmu „podielové fondy, ako ich definovali členské štáty“ podaný v doterajšej judikatúre. Napokon rozoberiem dôsledky tejto judikatúry pre podnikové dôchodkové fondy.

B – *Pripomienky predložené Súdnemu dvoru*

23. Dánsko zastáva názor, že patrí do právomoci členských štátov vymedziť pojem „podielové fondy“ uvedený v článku 13 B písm. d) bod 6 šiestej smernice a vylúčiť dôchodkové fondy so znakmi opísanými vnútroštátnym súdom z definície tohto pojmu.

24. Podľa Dánska musia členské štáty uľahčiť investovanie v podielových fondoch a dodržiavať zásadu neutrality vo vzťahu k DPH vzťahujúcej sa na fondy konkurujúce podielovým fondom. Dánsko sa domnieva, že fondy posudzované v prejednávanej veci sa dostatočne odlišujú od podielových fondov na to, aby odôvodňovali rozdielne zaobchádzanie: príspevky platí zamestnávateľ, ich cieľom nie je sporenie finančných prostriedkov, ale poskytnutie dôchodku, tieto fondy poskytujú aj poistenie, ako napríklad životné poistenie a poistenie pre prípad práceneschopnosti(21), v prípade úmrtia oprávnenej osoby príspevky neprechádzajú (alebo neprechádzajú v celom rozsahu) na dedičov oprávnenej osoby a príspevky sú spravidla oslobodené od dane z príjmov. Podľa Dánska zamestnávateľ, ktorý platí príspevky, neinvestuje, ale ich naopak platí z dôvodu, že je to jeho povinnosť podľa kolektívnej zmluvy, ktorou sa zriaďuje dôchodkový systém.

25. ATP sa domnieva, že dôchodkové fondy so znakmi opísanými vnútroštátnym súdom spadajú pod článok 13 B písm. d) bod 6 šiestej smernice, a preto sú oslobodené od DPH. ATP tvrdí, že aj keď členské štáty majú pri definovaní pojmu „podielové fondy“ určitú mieru voľnej úvahy, musia rešpektovať cieľ oslobodenia od dane a zásadu daňovej neutrality. Účelom predmetného oslobodenia od DPH je umožniť jednotlivcom kolektívne investovať svoje úspory a tým rozložiť riziko bez toho, aby boli zaťažení DPH. Tieto ciele podľa spoločnosti ATP sledujú aj predmetné dôchodkové systémy. Samotná skutočnosť, že dôchodkové systémy sledujú osobitný cieľ, ktorým je financovanie dôchodku, neodôvodňuje rozdielne zaobchádzanie.

26. ATP sa domnieva, že zásada neutrality podporuje jej stanovisko, keďže dôchodkovým fondom konkurujú iné podielové fondy. Ak by sa príspevky, zrazené z pravidelnej mzdy zamestnanca, neplatili do fondu, zamestnanec by musel sporiť iným spôsobom. Konkurenčný vzťah je osobitne zrejmý, pokiaľ ide o doplnkové príspevky alebo príspevky jednotlivcov, na ktorých sa podnikové dôchodkové systémy pôvodne nevzťahujú. Skutočnosť, že časť výnosu dôchodkového fondu sa vypláť ako doživotná renta(22), je podľa názoru spoločnosti ATP irelevantná, keďže doživotnú rentu si možno jednoducho kúpiť za paušálnu sumu. ATP sa domnieva, že rovnako irelevantná je skutočnosť, že príspevky do dôchodkových fondov sú odpodátateľnými položkami na účely dane z príjmov, ako aj skutočnosť, že s dôchodkovými fondmi je zvyčajne spojené poistenie. ATP navyše tvrdí, že vytvorenie podnikových dôchodkových fondov kolektívnou zmluvou je irelevantné, keďže príslušné rozhodnutia prijímajú zamestnanci, ktorí sú zastúpení odbormi.

27. Na pojednávaní ATP poukázala na to, že dôchodkové fondy posudzované v prejednávanej

veci sa podstatne odlišujú od dôchodkových fondov, o ktoré išlo vo veciach *Wheels* a *PPG Holdings*. Tieto veci sa týkali systémov s určeným výnosom, v ktorých si zamestnávateľ tým, že vyplácal dôchodok, plnil právnu povinnosť. Na tomto systéme sa mohli podieľať len zamestnanci. Naopak, prejednávany prípad sa týka systému s určeným príspevkom, v ktorom nesú riziko oprávnené osoby a investori. Zamestnávateľ má len povinnosť platiť príspevok. Na dôchodkových systémoch sa môže podieľať širšia verejnosť, konkrétne každý, kto má nejakú väzbu s trhom práce.

28. Spojené kráľovstvo na pojednávaní tvrdilo, že ani dôchodkové fondy s určeným príspevkom, medzi ktoré patrí fond opísaný vnútroštátnym súdom, nie sú dostatočne porovnateľné s podielovými fondmi na to, aby im konkurovali, a preto sa na ne nemôže vzťahovať predmetné oslobodenie od DPH, a to z piatich dôvodov: podiely v podnikových dôchodkových fondoch nemožno kedykoľvek predať; tieto fondy nepriznávajú nijaké právo na investované prostriedky, kým oprávnená osoba nedosiahne dôchodkový vek, a v prípade úmrtia prepadajú; sú dohodnuté kolektívnou zmluvou a nepredstavujú investície zamestnanca, ale príspevky do nich platí zamestnávateľ; nie sú dostupné pre širokú verejnosť, ale len pre zamestnancov, a napokon nespádajú do pôsobnosti smernice Rady 85/611/EHS (ale len „smernica o PKIPCP“)(23).

29. Komisia tvrdí, že predmetné dôchodkové fondy spadajú pod pojem „podielové fondy“. Komisia odlišuje systémy s určeným príspevkom a určeným výnosom, pričom tvrdí, že pokiaľ ide o systémy s určeným príspevkom, zamestnanci majú prospech zo svojich investícií, a preto sa nachádzajú v podobnej situácii ako drobní investori, pokiaľ ide o podielové fondy.(24)

C – *Judikatúra týkajúca sa pojmu „podielové fondy, ako ich definovali členské štáty“*

30. Judikatúra k článku 13 šiestej smernice obsahuje tak relevantné všeobecné konštatovania týkajúce sa výkladu oslobodení od dane, ako aj dôležité úvahy súvisiace s výkladom pojmu „podielové fondy, ako ich definovali členské štáty“. Postupne preskúmam tieto dve otázky a následne uvediem svoje vlastné úvahy týkajúce sa prístupu Súdneho dvora pri analyzovaní článku 13 B písm. d) bodu 6 šiestej smernice.

1. Všeobecné úvahy o výklade oslobodení od DPH

31. Z ustálenej judikatúry Súdneho dvora týkajúcej sa výkladu oslobodení od dane obsiahnutých v článku 13 šiestej smernice vyplýva, že pojmy týchto oslobodení od dane majú spravidla svoj vlastný autonómny význam v práve Únie, keďže ich „cieľom je vyhnúť sa rozdielom pri uplatňovaní režimu DPH medzi jednotlivými členskými štátmi“(25). To však neplatí pre pojmy, ktorých vymedzenie právo Únie výslovne zveruje členským štátom.(26) V takých prípadoch je úlohou členských štátov definovať predmetný pojem vo svojom vlastnom vnútroštátnom práve.(27) Pri definovaní takých pojmov však členské štáty nemôžu „ohrozovať ciele sledované šiestou smernicou alebo všeobecné zásady, ktoré sú základom tejto smernice, najmä zásadu daňovej neutrality“(28).

32. Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora sa navyše oslobodenia od dane uvedené v článku 13 šiestej smernice musia vykladať doslovne, lebo DPH sa v zásade vyberá z každého poskytnutia služieb uskutočneného za protihodnotu zdaniteľnou osobou.(29)

2. Pojem „podielové fondy, ako ich definovali členské štáty“

33. Ako vyplýva zo znenia tohto pojmu, právo Únie prenecháva vymedzenie pojmu „podielové fondy“ členským štátom. Najprv rozoberiem význam tejto voľnej úvahy členských štátov a následne zhrniem judikatúru Súdneho dvora týkajúcu sa troch obmedzení tejto voľnej úvahy,

ktorými sú znenie ustanovenia a smernice o PKIPCP, účel oslobodenia od dane a zásada daňovej neutrality.

a) Voľná úvaha členských štátov

34. Ako som už spomenul, zásada, že pojmy oslobodení od dane podľa článku 13 šiestej smernice sa musia vykladať nezávisle, naráža na obmedzenia, keď je definícia výslovne ponechaná na členské štáty. Súdny dvor konštatoval, že v prípade pojmu „podielové fondy“ je to tak.(30) Členské štáty však sotva môžu mať právo vymedziť žokožvek ako „podielové fondy“. Takáto neobmedzená voľná úvaha by spôsobovala nebezpečenstvo zneužitia, zmiešavala rôzne oslobodenia od dane a odporovala zásade, že oslobodenia od dane sa vo všeobecnosti vykladajú reštriktívne. Pojem „podielové fondy“ preto musí mať určitý význam na úrovni Únie napriek tomu, že podľa znenia oslobodenia od dane je definícia ponechaná na členské štáty.

35. Napätie v práve Únie, ktoré ponecháva vymedzenie určitého pojmu na členské štáty a zároveň musí túto definíciu obmedziť(31), zjavne vyplýva z nasledujúceho konštatovania Súdneho dvora: „úloha definovať obsah pojmu [„podielové fondy“] nepovoľuje vôbec členským štátom, aby určili, že niektoré [„podielové fondy“] nachádzajúce sa v ich právomoci môžu využiť oslobodenie od dane, kým v prípade iných fondov toto oslobodenie neumožnili. ... [P]ojem [„podielové fondy“] musí byť východiskovým bodom voľnej úvahy zverenej členským štátom“(32). Súdny dvor chcel povedať, že právo Únie musí logicky určiť tak vnútorný, ako aj vonkajší rámec pojmu „podielové fondy“, v rámci ktorého sú členské štáty oprávnené vybrať si svoju definíciu tohto pojmu. Voľná úvaha členských štátov na určenie obsahu tohto pojmu je teda obmedzená. Súdny dvor vyvodzuje tieto obmedzenia zo znenia (a neskoršieho vývoja právnej úpravy) ustanovenia, jeho účelu a všeobecných zásad, ktoré sú základom smernice, medzi ktoré patrí zásada neutrality.(33)

36. Uplatňovanie týchto obmedzení v praxi viedlo k značnému obmedzeniu definínej právomoci členských štátov. Tento vývoj možno kritizovať, ale právna istota, ktorá má v prípade posudzovania finančných produktov na účely DPH zásadný význam, si vyžaduje zachovanie kontinuity judikatúry Súdneho dvora.

b) Znenie ustanovenia a smernice o PKIPCP

37. Znenie článku 13 B písm. d) bodu 6 šiestej smernice poskytuje pomerne málo usmernení, pokiaľ ide o obsah pojmu „podielové fondy“, najmä ak vezmeme do úvahy rozličné pojmy použité v rôznych jazykoch. V anglickom znení šiestej smernice sa teda používa pojem „special investment funds“, zatiaľ čo vo francúzskej verzii je použitý pojem „fonds communs de placement“, v španielskej „fondos communes de inversión“(34), v nemeckej „Sondervermögen“ a v holandskej verzii je použitý pojem „gemeenschappelijke beleggingsfondsen“.

38. Neskorší vývoj však dal obsah tomuto pojmu. V roku 1985 nadobudla účinnosť smernica o PKIPCP, ktorej cieľom bolo koordinovať vnútroštátne právne predpisy upravujúce podniky kolektívneho investovania. Presný vzťah medzi touto smernicou a článkom 13 B písm. d) bodom 6 šiestej smernice nie je bezprostredne zrejmý. Ako uviedol Súdny dvor, španielska, francúzska, talianska a portugalská verzia pojmu smernice označujúceho podniky kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov (aj len „PKIPCP“) zriadené podľa predpisov zmluvného práva používajú ten istý výraz, ktorý sa nachádza v oslobodení od dane, ale v prípade iných jazykov, ako je angličtina, nemčina a dánčina, to nie je tak.(35)

39. Súdny dvor a jeho generálni advokáti sa teda s námahou usilovali vymedziť vzťah medzi smernicou o PKIPCP a článkom 13 B písm. d) bodom 6 šiestej smernice.(36) V rozsudku *Wheels* však Súdny dvor jasne konštatoval, že „fondy predstavujúce podniky kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov v zmysle smernice PKIPCP predstavujú podielové fondy“(37).

Preto predstavujú minimálny obsah pojmu „podielové fondy“.

c) Účel oslobodenia od dane

40. Ako generálna advokátka Kokott uviedla v návrhoch, ktoré predniesla vo veci Abbey National, účelom oslobodenia od dane je „uľahčiť drobným investorom investovanie kapitálových prostriedkov do investičných fondov“(38). Takéto fondy majú združiť prostriedky niektorých investorov(39) s cieľom umožniť im rozložiť riziko medzi viaceré cenné papiere. Oslobodenie od DPH dovoľuje týmto investorom vykonávať také investície bez vynaloženia dodatočných nákladov na DPH.(40) Súdny dvor uznal tento účel.(41)

41. Súdny dvor v dôsledku toho konštatoval, že oslobodenie od dane sa vzťahuje na podielové fondy „bez ohľadu na ich právnu formu“(42). Z hľadiska určenia, či takéto fondy sledujú opísaný účel, je nepodstatné, či sú založené podľa zmluvného práva, podľa pravidiel správy cudzieho majetku alebo na základe zákona. Súdny dvor poukázal na to, že odlišný výklad by odporoval zásade daňovej neutrality, ktorá bráni rozdielnemu zaobchádzaniu s hospodárskymi subjektmi, ktoré uskutočňujú plnenia rovnakého druhu.(43)

42. Súdny dvor podobne rozhodol, že je nepodstatné, akým spôsobom fond vykonáva svoju činnosť – otázka, či ide o „otvorený“ fond (teda fond s variabilným kapitálom, ktorý je povinný odkúpiť svoje podiely od investorov, ktorí ich chcú predať), alebo „uzavretý“ fond (teda fond s fixným kapitálom, ktorého podiely možno predať len na sekundárnom trhu), nemá nijaký význam pre klasifikáciu fondu z hľadiska oslobodenia od DPH podľa článku 13 B písm. d) bodu 6 šiestej smernice. Toto rozhodnutie môže tiež spočívať na zásade daňovej neutrality.(44)

d) Zásada daňovej neutrality

43. Zásada daňovej neutrality podľa Súdneho dvora „nepripúšťa, aby sa s hospodárskymi subjektmi, ktoré uskutočňujú plnenia rovnakého druhu, zaobchádzalo pri vyberaní DPH rôzne“. S výrobkami alebo službami, ktoré si z dôvodu svojej podobnosti navzájom konkurujú, nemožno zaobchádzať rozdielne, pokiaľ ide o DPH.(45)

44. Kritérium konkurenčného vzťahu je zložitý. Generálna advokátka sa vyjadrila k jeho rizikám vo veci Deutsche Bank, pričom poznamenala, že činnosti sa vždy do určitej miery prekrývajú, a ak by sa malo „na účely DPH zaobchádzať rovnako so všetkými činnosťami, ktoré sú navzájom čiastočne v konkurenčnom vzťahu, konečným výsledkom“ by bolo odstránenie všetkých rozdielov v zaobchádzaní na účely DPH.(46)

45. Riziko, na ktoré poukázala generálna advokátka Sharpston, možno eliminovať uplatnením správnej porovnávacej metodiky. Po prvé treba určiť porovnávací nástroj, ktorý spadá pod pojem „podielový fond“. Predmetný fond sa porovná len s týmto porovnávacím nástrojom. Z vyššie uvedeného vyplýva, že fondy, ktoré sú podnikmi kolektívneho investovania v zmysle smernice o PKIPCP, spadajú pod pojem „podielový fond“, a preto môžu slúžiť ako porovnávací nástroj.(47)

46. Otázka, či sa analyzovaný fond tiež musí zaradiť pod pojem „podielový fond“, závisí od toho, či sú tento fond a porovnávací nástroj dostatočne porovnateľné na to, aby si navzájom konkurovali.(48) Kritériá fondov, ktoré sa majú porovnať na preukázanie dostatočnej podobnosti na to, aby existovala konkurencia, nie sú vybrané náhodne. Tiež nejde o výlučne ekonomickú analýzu. Táto analýza musí byť založená skôr na celi oslobodenia od dane. Relevantnými kritériami teda napríklad je, či je fond nástrojom na rozloženie rizika, či investori majú prospech z investičných výnosov a pod.

3. Úvahy týkajúce sa prístupu Súdneho dvora

47. Podľa judikatúry Súdneho dvora je teda voľná úvaha členských štátov na vymedzenie pojmu „podielové fondy“ obmedzená cieľom oslobodenia od dane, smernicou o PKIPCP a zásadou neutrality. Na základe podrobnejšieho skúmania možno konštatovať, že Súdny dvor uplatňuje tieto (prekrývajúce sa(49)) obmedzenia takým spôsobom, že zahŕňajú dve alternatívne kritériá.

48. Niekedy Súdny dvor poukáže na ciele oslobodenia od dane, vyvodí definíciu pojmu „podielové fondy“ a použije zásadu neutrality na potvrdenie výsledku.(50) V iných prípadoch Súdny dvor konštatoval, že PKIPCP tvoria podstatu pojmu „podielové fondy“, a potom uplatnil zásadu neutrality.(51)

49. Navrhujem použiť (a ďalej spresniť) druhý z týchto prístupov. Fond teda treba považovať za „podielový dôchodkový fond“, ak buď patrí do pôsobnosti smernice o PKIPCP, alebo je dostatočne porovnateľný s PKIPCP na to, aby im konkuroval. Relevantnými znakmi pre porovnanie sú znaky relevantné pre ciele analyzovaného oslobodenia od dane, ktorými je umožniť viacerým investorom združiť svoje finančné prostriedky a tým rozložiť riziko medzi viaceré cenné papiere.

D – Podnikové dôchodkové fondy ako podielové fondy

50. Po týchto úvahách teraz uplatním opísané zásady na prejednávaný prípad. V prejednáwanej veci vzniká otázka, do akej miery sa podnikové dôchodkové fondy musia považovať za podielové fondy. Právo Únie obsahuje určité pravidlá týkajúce sa takých fondov, ale ich neharmonizuje.(52) Z vyššie uvedeného vyplýva, že budem musieť posúdiť, či predmetné fondy predstavujú PKIPCP, a ak nie, do akej miery zásada daňovej neutrality vyžaduje ich začlenenie do pôsobnosti oslobodenia od dane.

1. Smernica o PKIPCP

51. Podnikové dôchodkové fondy, o aké ide v tomto prípade, nespádajú do pôsobnosti smernice o PKIPCP.(53) Ako uviedlo Dánsko, podiely vo fondoch posudzovaných v tomto prípade nemožno na žiadosť držiteľov späťne kúpiť alebo vykúpiť, ako je to v prípade PKIPCP podľa článku 1 ods. 2 smernice o PKIPCP.

2. Zásada daňovej neutrality

52. Druhým krokom musí byť uplatnenie zásady daňovej neutrality. Treba posúdiť, či sú predmetné fondy dostatočne porovnateľné s PKIPCP na to, aby im konkurovali.(54) Vo veci *Wheels* musel Súdny dvor posúdiť túto otázku v prípade iného druhu podnikových dôchodkových fondov. Rozhodol, že tieto fondy nespádajú pod článok 13 B písm. d) bod 6 šiestej smernice. V uvedených fondoch bol združený majetok dôchodkového systému a tieto fondy neboli otvorené pre verejnosť, ale priznávali len dávky viažuce sa na zamestnanie. Treba poznamenať, že išlo o fondy „s určeným výnosom“, teda členovia systému neniesli riziko vyplývajúce zo správy fondu, keďže výška ich dôchodku bola pevne stanovená, a teda nezávisela od úspechu investovania. Podľa Súdneho dvora tento fond tiež nebol podielovým fondom z pohľadu zamestnávateľa, keďže príspevky boli pre neho prostriedkom, prostredníctvom ktorého si plnil svoje právne povinnosti. Generálna advokátka Sharpston si osvojila túto argumentáciu vo veci *PPG Holdings*, pričom identifikovala tri relevantné kritériá: či systém združuje majetok dôchodkového systému, či členovia dôchodkového systému nesú riziko vyplývajúce zo správy fondu a či zamestnávateľ platí príspevky, aby si splnil svoje právne povinnosti voči svojim zamestnancom(55).

53. Bez toho, aby som spochybňoval rozhodnutia v uvedených veciach, navrhujem spresniť túto analýzu pre prejednávaný prípad. Podľa práva Únie sú niektoré kritériá relevantné a iné sú irelevantné na porovnanie fondov s PKIPCP na účely určení, či sú dostatočne porovnateľné na to, aby im konkurovali. Je úlohou vnútroštátnych súdov posúdiť relevantné skutočnosti, uplatniť tieto kritériá a rozhodnúť, či sa dôchodkový fond posudzovaný v danom prípade musí považovať za „podielový fond“.

a) Porovnávacie hľadisko

54. Skôr než vymenujem irelevantné a relevantné kritériá, musím poznamenať, že dôchodkové systémy možno posudzovať ako nástroje na združenie majetku zamestnávateľov alebo zamestnancov. Otázka, ktorý z týchto dvoch modelov sa uplatní, závisí od toho, či majú z investovania prospech zamestnanci alebo zamestnávatelia. Podľa opisu vnútroštátneho súdu majú v prejednávanom prípade prospech z fondu zamestnanci.

b) Irelevantné kritériá

55. Keďže analýza porovnateľnosti predmetných fondov s PKIPCP sa musí vykonať so zreteľom na cieľ oslobodenia od dane, viaceré okolnosti, o ktorých sa diskutovalo v prejednávanom prípade, sú pre porovnanie irelevantné.

56. V rozpore s tvrdeniami Dánska to platí pre účel investovania. Otázka, či si investor sporí na dôchodok alebo na iné účely, nemá relevantný vplyv na konkurenčný vzťah. Preto skutočnosť, že predmetné fondy sú dôchodkovými fondmi, nebráni tomu, aby predstavovali „podielové fondy“. Na rozdiel od veci *Wheels* by som v dôsledku toho zamietol relevantnosť právnej povinnosti zamestnávateľa, pokiaľ ide o vyplácanie určených dôchodkových dávok, ako irelevantný „účel“ investovania.

57. Skutočnosť, že dohoda o vstupe do podnikových dôchodkových fondov sa neuzatvára individuálne, ale kolektívne, je irelevantná. V prvom rade zástupcovia zamestnancov prerokujú znaky fondov so zástupcami zamestnávateľov. Aj keď kolektívna zmluva môže znamenať, že fondy – odhliadnuc od dobrovoľných doplnkových platieb zamestnancov – z ekonomického hľadiska konkurujú PKIPCP vo veľmi malej miere, nie je to relevantné pre cieľ oslobodenia od dane. V tejto súvislosti Súdny dvor už rozhodol, že oslobodenie od dane sa vzťahuje na fondy bez ohľadu na ich právnu formu. V tomto rozsahu sú možnosť uskutočnenia doplnkových platieb alebo dobrovoľný vstup niektorých osôb do podnikových fondov rovnako irelevantné.

58. Tá istá úvaha sa týka otázky, či sú príspevky do fondu odpočítateľnou položkou na účely dane z príjmov. Zvýhodnené posudzovanie príspevkov do niektorých fondov na účely dane z príjmov v porovnaní s inými fondmi môže mať značný vplyv na ekonomický konkurenčný vzťah, ale nemá nijaký význam z hľadiska cieľov oslobodenia od dane, a preto na ňo nemožno prihliadať.

59. Spôsob výplat z dôchodkového fondu (doživotná renta alebo jednorazová suma) rovnako nie je podstatný pre charakterizáciu fondu, keďže z jednej možnosti na druhú možno prejsť prostredníctvom jednoduchej finančnej transakcie.

60. Pokiaľ je s podnikovými dôchodkovými fondmi spojený poistný aspekt a tieto dva aspekty nemožno oddeliť, ako je to v prejednávanej veci, vnútroštátne súdy musia určiť, ktorý aspekt prevažuje.

c) Relevantné kritériá

61. Ako som uviedol vyššie, kritériá relevantné pre porovnanie sa musia odvodíť z účelu oslobodenia od dane, ktorým je umožniť združenie finančných prostriedkov niektorých investorov a rozložiť riziko medzi viaceré cenné papiere.

62. Podľa tohto predpokladu má len niektorá okolnosť zásadný význam pre prirovnanie podnikových dôchodkových fondov k PKIPCP na účely daneovej neutrality podľa analyzovaného oslobodenia od dane. Po prvé viaceré oprávnené osoby musia združiť svoje finančné prostriedky s cieľom rozložiť riziko medzi viaceré cenné papiere. Fond možno považovať za združenie finančných prostriedkov oprávnených osôb len vtedy, ak majú oprávnené osoby nepodmienený právny nárok na svoju investíciu. Nemusia mať možnosť uplatniť svoj nárok kedykoľvek (teda predať svoj podiel) a výnos zo svojej investície môžu dostať až po odchode do dôchodku. Pokiaľ však investícia v prípade úmrtia prepadá a neprechádza na dedičov oprávnenej osoby, ťažko možno hovoriť o združení finančných prostriedkov oprávnených osôb.

63. Napokon musia oprávnené osoby znášať tak náklady fondu, ako aj riziká investovania, aj keď príspevky môže platiť ich zamestnávateľ ako súčasť ich platobného balíka. Spravidla to bude tak v prípade systémov s určeným príspevkom, ale nie v prípade systémov s určeným výnosom. Ako som už uviedol, uplatnenie týchto kritérií prináleží vnútroštátnym súdom.

64. Preto som dospel k záveru, že článok 13 B písm. d) bod 6 šiestej smernice Rady sa má vykladať v tom zmysle, že pojem „podielové fondy, ako ich definovali členské štáty“, musí zahŕňať podnikové dôchodkové fondy, pokiaľ také fondy združujú majetok niektorých oprávnených osôb a umožňujú rozloženie rizika medzi viaceré cenné papiere. Je to tak len v prípade, ak oprávnené osoby znášajú riziko investovania. Skutočnosť, že príspevky platia ich zamestnávatelia v prospech nich podľa kolektívnej zmluvy uzavretej medzi organizáciami zastupujúcimi zamestnancov a zamestnávateľov a že výplaty z fondu sa uskutočňujú až po odchode do dôchodku, je irelevantná, pokiaľ má oprávnená osoba isté právne postavenie vo vzťahu k svojmu majetku. Otázku, či fond spĺňa tieto požiadavky, musia posúdiť vnútroštátne súdy.

V – Návrh

65. Vzhľadom na vyššie uvedené navrhujem, aby Súdny dvor odpovedal na prvú otázku, ktorú položil Østre Landsret, takto:

Článok 13 B písm. d) bod 6 šiestej smernice Rady 77/388/EHS zo 17. mája 1977 o zosúladení právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa daní z obratu – spoločný systém dane z

pridanej hodnoty: jednotný základ jej stanovenia, sa má vykladať v tom zmysle, že pojem „podielové fondy, ako ich definovali členské štáty“, musí zahŕňať podnikové dôchodkové fondy, pokiaľ také fondy združujú majetok niektorých oprávnených osôb a umožňujú rozloženie rizika medzi viaceré cenné papiere. Je to tak len v prípade, ak oprávnené osoby znášajú riziko investovania. Skutočnosť, že príspevky platia ich zamestnávateľia v prospech nich podľa kolektívnej zmluvy uzavretej medzi organizáciami zastupujúcimi zamestnancov a zamestnávateľov a že výplaty z fondu sa uskutočňujú až po odchode do dôchodku, je irelevantná, pokiaľ má oprávnená osoba isté právne postavenie vo vzťahu k svojmu majetku. Otázku, či fond spĺňa tieto požiadavky, musia posúdiť vnútroštátne súdy.

1 – Jazyk prednesu: angličtina.

2 – Šiesta smernica Rady 77/388/EHS zo 17. mája 1977 o zosúladiení právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa daní z obratu – spoločný systém dane z pridanej hodnoty: jednotný základ jej stanovenia (Ú. v. ES L 145, s. 1; Mim. vyd. 09/001, s. 23) v znení zmien a doplnení (ďalej len „šiesta smernica“).

3 – Rozsudky zo 4. mája 2006, Abbey National (C-169/04, Zb. s. I-4027); z 28. júna 2007, JP Morgan Fleming Claverhouse Investment Trust a The Association of Investment Trust Companies (C-363/05, Zb. s. I-5517, ďalej len „JP Morgan“); z 19. júla 2012, Deutsche Bank (C-44/11); zo 7. marca 2013, GfBk (C-275/11); zo 7. marca 2013, Wheels Common Investment Fund Trustees a i. (C-424/11, ďalej len „Wheels“), a návrhy, ktoré predniesla generálna advokátka Sharpston vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok z 18. júla 2013, PPG Holdings (C-26/12).

4 – Smernica Rady z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 347, s. 1) v znení zmien a doplnení.

5 – Oslobodenie od DPH pre plnenia týkajúce sa vkladov alebo bežných útov je vysvetlené v D.A.5.11.6. Podielové fondy sú opísané v D.A.5.11.9.2. Ich správa je predmetom D.A.5.11.9.3.

6 – Pokiaľ ide o prehľad bežných dôchodkových systémov, pozri OECD: *Pensions at a Glance*, 2005; aktualizované v OECD: *Pensions at a Glance*, 2011.

7 – Osoby, na ktorých sa podnikový dôchodkový systém nevzťahuje na základe ich zamestnania, ako sú samostatne zárobkovo činné osoby, zamestnávateľia a konatelia, môžu dobrovoľne prispievať do takého systému, ak bol schválený pre zamestnancov predmetného podniku.

8 – Ako ATP uviedla na pojednávaní, tieto príspevky v praxi predstavujú podstatne menšiu časť fondov.

9 – Osobné dôchodkové sporenie je založené na dosť podobných zásadách, ale takéto sporenie si dohodnú a prispievajú naň samotné oprávnené osoby.

10 – Tieto úty sú dôchodkovými úťami a nie samostatnými bankovými úťami.

11 – Rozsudok z 5. júna 1997 (C-2/95, Zb. s. I-3017).

12 – Pokiaľ ide o prvé dva problémy, pozri judikatúru citovanú v poznámke pod čiarou 3. Ďo sa týka tretieho problému, pozri rozsudky SDC (už citovaný) a z 26. júna 2003, MKG-Kraftfahrzeuge-Factoring (C-305/01, Zb. s. I-6729), uznesenie zo 14. mája 2008, Tiercé Ladbroke (C-231/07 a C-232/07, Zb. s. I-73*), a rozsudky z 22. októbra 2009, Swiss Re Germany Holding (C-242/08, Zb. s. I-10099); z 28. októbra 2010, Axa UK (C-175/09, Zb. s. I-10701); z 28. júla 2011, Nordea Pankki Suomi (C-350/10, Zb. s. I-7359), a návrhy, ktoré predniesla generálna advokátka Kokott

vo veci Granton Advertising BV (C-461/12). Druhým problémom som sa zaoberal v návrhoch, ktoré som predniesol vo veci, v ktorej bol vydaný už citovaný rozsudok GfBk.

13 – Pozri návrhy, ktoré v tejto veci predniesla generálna advokátka Sharpston.

14 – Komisia zastáva názor, že po?et poistných a finančných produktov dostupných na trhu prekro?uje 5 000. Pozri Generálne riaditeľstvo pre dane a colnú úniu: *Harmonizácia daní z obratu*, 5. marec 2008, TAXUD/2414/08, P. 3.

15 – Rozdiel v posudzovaní finančných služieb na účely DPH zjavne vyplýva zo správy, ktorú pre Európsku komisiu vypracovala spoločnosť PricewaterhouseCoopers: *Štúdia na lepšie pochopenie ekonomických ú?inkov oslobodenia finančných a pois?ovacích služieb od DPH*, 2. november 2006. Prehľad uplatňovania oslobodení od dane vo vnútroštátnych právnych poriadkoch členských štátov možno nájsť v prílohe k IBFD: *VAT Survey Financial Services*, 2006. Pozri tiež komentár WESSELS, J.: *Highlights & Insights on European Taxation*, 2012, ? 4, s. 62.

16 – KOM(2007) 747 v konečnom znení/2 z 20. februára 2008.

17 – KOM(2007) 746 v konečnom znení/2 z 20. februára 2008.

18 – Pozri správu Generálneho riaditeľstva pre dane a colnú úniu citovanú v poznámke pod čiarou 14 týchto návrhov.

19 – Pozri oznámenie predsedníctva *Návrhy smernice a nariadenia Rady, pokiaľ ide o zaobchádzanie s pois?ovacími a finančnými službami na účely DPH*, Doc. 13577/10 FISC 92 zo 16. septembra 2010, s. 20. ATP uviedla tento dokument na podporu svojho tvrdenia, že o dôchodkových fondoch sa predpokladá, že sa na ne vzťahuje pojem podielový fond.

20 – Zo zverejnených dokumentov vyplýva, že naďalej trvajú nezhody aj v otázke posudzovania dôchodkových fondov – pozri oznámenie generálneho sekretariátu *Návrhy smernice a nariadenia Rady, pokiaľ ide o zaobchádzanie s pois?ovacími a finančnými službami na účely DPH*, Doc. 18650/11 FISC 170 zo 14. decembra 2011, s. 5. Potrebu dokončenia reformy zdôrazujú DAHM, J., HAMACHER, R.: *Vermögensverwaltung und Umsatzsteuer*, UR 2012, 817.

21 – Na pojednávaní Dánsko uviedlo, že fondy, medzi ktoré patrí fond posudzovaný v prejednávanej veci, považuje za pois?ovne.

22 – Skatteministeriet to považovalo za dôležitú odlišnosť dôchodkových fondov v porovnaní s podielovými fondmi.

23 – Smernica Rady z 20. decembra 1985 o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa podnikov kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov (PKIPCP) (Ú. v. ES L 375, s. 3; Mim. vyd. 06/001, s. 139) v znení zmien a doplnení. Smernica o PKIPCP bola 1. júla 2011 nahradená smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/65/ES z 13. júla 2009 o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa podnikov kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov (PKIPCP) (Ú. v. EÚ L 302, s. 32).

24 – Komisia považuje znaky uvedené v písmenách a), b), c) a h) prvej otázky za osobitne relevantné pre porovnanie s podielovými fondmi.

25 – Rozsudky JP Morgan (už citovaný, bod 19); Wheels (už citovaný, bod 16); Abbey National (už citovaný, bod 38); z 26. mája 2005, Kingscrest Associates a Montecello (C-498/03, Zb. s. I-4427, bod 22); z 3. marca 2005, Fonden Marselisborg Lystbådehavn (C-428/02, Zb. s. I-1527,

bod 2), a z 12. septembra 2000, Komisia/Irsko (C?358/97, Zb. s. I?6301, bod 51).

26 – Rozsudky JP Morgan (už citovaný, bod 20); Abbey National (už citovaný, bod 39); Wheels (už citovaný, bod 16), a z 28. marca 1996, Gemeente Emmen (C?468/93, Zb. s. I?1721, bod 25).

27 – Rozsudky JP Morgan (už citovaný, bod 21) a z 27. apríla 2006, Solleveld a van den Hout-van Eijnsbergen (C?443/04 a C?444/04, Zb. s. I?3617, bod 29).

28 – Rozsudok JP Morgan (už citovaný, bod 22). Pozri tiež rozsudky Gemeente Emmen (už citovaný, bod 25), a z 12. januára 2006, Turn- und Sportunion Waldburg (C?246/04, Zb. s. I?589, bod 31).

29 – Rozsudky Abbey National (už citovaný, bod 60); z 1. decembra 2005, Ygeia (C?394/04 a C?395/04, Zb. s. I?10373, bod 15); zo 6. novembra 2003, Dornier (C?45/01, Zb. s. I?12911, bod 42), a z 15. júna 1989, Stichting Uitvoering Financiële Acties (348/87, Zb. s. 1737, bod 13).

30 – Rozsudok Abbey National (už citovaný, bod 41).

31 – ROSSI, P.: L'Avvocato generale della Corte UE – Chiarita la portata dell'esenzione Iva per le operazioni di gestione dei fondi comuni di investimento. In: *Il fisco*, ? 38/2005, 14422.

32 – Rozsudok JP Morgan (už citovaný, bod 41).

33 – Rozsudky JP Morgan (už citovaný, body 45 a 46); Wheels (už citovaný, bod 18), a návrhy, ktoré predniesla generálna advokátka Kokott v už citovanej veci JP Morgan (body 15 a 17).

34 – V talianskej a portugalskej verzii sú použité podobné pojmy „fondi comuni d'investimento“ a „fundos comuns de investimento“.

35 – Rozsudky JP Morgan (už citovaný, bod 33) a Abbey National (už citovaný, bod 55).

36 – Rozsudok Abbey National (už citovaný, body 55, 61, 64 až 65); návrhy prednesené v už citovanej veci Abbey National (body 38, 41 až 43, 50, 73 až 83); rozsudok JP Morgan (už citovaný, body 31 až 34); návrhy prednesené v už citovanej veci JP Morgan (body 32 a 33), rozsudok Deutsche Bank (už citovaný, bod 32) a návrhy prednesené v už citovanej veci Deutsche Bank (bod 74).

37 – Rozsudok Wheels (už citovaný, bod 23).

38 – Návrhy prednesené v už citovanej veci Abbey National (bod 68).

39 – Ako generálna advokátka Sharpston poznamenáva v poznámke pod ?iarou 21 návrhov, ktoré predniesla v už citovanej veci Deutsche Bank, odkaz na *malých* investorov, ktorý sa nachádza v už citovanom rozsudku Abbey National, bol v neskoršom rozsudku JP Morgan (už citovanom, bod 45) vynechaný.

40 – Návrhy prednesené v už citovanej veci Abbey National (body 27 až 29). Súdny dvor opäť označuje túto poslednú uvedenú úvahu ako „da?ová neutralita“ – rozsudky Abbey National (už citovaný, bod 62) a Wheels (už citovaný, bod 19).

41 – Rozsudky Abbey National (už citovaný, bod 62), JP Morgan (už citovaný, bod 45) a Deutsche Bank (už citovaný, bod 33). Pozri tiež rozsudok Wheels (už citovaný, bod 23).

42 – Rozsudky Abbey National (už citovaný, bod 53) a JP Morgan (už citovaný, bod 26).

- 43 – Rozsudok Abbey National (už citovaný, bod 56).
- 44 – Rozsudok JP Morgan (už citovaný, body 28 až 30, 35).
- 45 – Rozsudky Wheels (už citovaný, body 20 a 21); JP Morgan (už citovaný, bod 46); z 8. júna 2006, L.u.P. (C?106/05, Zb. s. I?5123, bod 32); zo 17. februára 2005, Linneweber a Akritidis (C?453/02 a C?462/02, Zb. s. I?1131, bod 24); zo 16. septembra 2004, Cimber Air (C?382/02, Zb. s. I?8379, bod 24), a z 23. októbra 2003, Komisia/Nemecko (C?109/02, Zb. s. I?12691, bod 20).
- 46 – Návrhy prednesené v už citovanej veci Deutsche Bank (bod 60).
- 47 – Rozsudok Wheels (už citovaný, bod 24).
- 48 – Pozri rozsudok JP Morgan (už citovaný, body 50 a 51).
- 49 – JASTER, E., MURCHNER, I.: Die umsatzsteuerliche Behandlung von Vermögensverwaltungsleistungen (Teil 2). In: *UStB*, 2013, 54, poznamenávajú, že kritériá stanovené v už citovanom rozsudku JP Morgan a kritériá podľa smernice o PKIPCP sú podobné.
- 50 – Takto chápem už citované rozsudky Abbey National a JP Morgan.
- 51 – Najjednoduchším príkladom uplatnenia tohto prístupu je už citovaný rozsudok Wheels. Možno tvrdiť, že tento prístup bol uplatnený po prvý raz v už citovanom rozsudku Deutsche Bank.
- 52 – Dňa 23. septembra 2003 nadobudla účinnosť smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/41/ES z 3. júna 2003 o ?innostiach a dohode nad inštitúciami zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia (Ú. v. EÚ L 235, s. 10; Mim. vyd. 05/004, s. 350).
- 53 – Tak to bolo aj v prípade rozsudku Wheels (už citovaného, bod 25). Poznamenávam, že smernica 2003/41 sa podľa jej ?lánku 2 ods. 2 písm. b) nevzťahuje na PKIPCP.
- 54 – Rozsudok Wheels (už citovaný, body 24 a 26).
- 55 – Návrhy prednesené v už citovanej veci PPG Holdings (body 16 a 17).